

396

Besluit van 24 juni 1992, houdende regeling van Warenwetbesluit persoonlijke beschermingsmiddelen

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van de Staatssecretaris van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur van 16 december 1991, VVP/P-U 692407, gedaan in overeenstemming met Onze Minister van Economische Zaken, Onze Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en Onze Minister van Verkeer en Waterstaat;

Overwegende, dat het, gelet op richtlijn 89/686/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 21 december 1989 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de Lid-Staten inzake persoonlijke beschermingsmiddelen (PbEG L 399), noodzakelijk is regels te stellen ten aanzien van de deugdelijke werking van persoonlijke beschermingsmiddelen;

Gelet op de artikelen 1, vierde lid, 4, eerste lid, onderdeel a, 8, onderdelen a, b en c, 11, 12, 13 en 14 van de Warenwet (Stb. 1988, 360);

Gezien het advies van de Adviescommissie Warenwet van 18 september 1991, nr. 14433/(41)5;

De Raad van State gehoord (advies van 14 april 1992, nr. W13.92.0008);

Gezien het nader rapport van de Staatssecretaris van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur van 12 juni 1992, VVP/P 921208 uitgebracht in overeenstemming met Onze Minister van Economische Zaken en Onze Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en Onze Minister van Verkeer en Waterstaat;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Artikel 1

1. In dit besluit wordt verstaan onder:

a. persoonlijk beschermingsmiddel:

1e. een uitrustingsstuk of -middel dat bestemd is om door een persoon te worden gedragen of vastgehouden als bescherming tegen één of meer gevaren die een bedreiging voor zijn gezondheid of zijn veiligheid kunnen vormen;

2e. een geheel dat is samengesteld uit verscheidene uitrustingsstukken of -middelen die door de fabrikant onderling zijn verbonden om een persoon te beschermen tegen één of meer, mogelijk gelijktijdig optredende gevaren;

3e. een uitrustingsstuk of beschermingsmiddel dat al of niet onlosmakelijk verbonden is met een niet-beschermende persoonlijke uitrusting die door een persoon wordt gedragen of vastgehouden voor het bedrijven van een bepaalde activiteit;

4e. verwisselbare onderdelen van een persoonlijk beschermingsmiddel die voor de goede werking ervan onontbeerlijk zijn en die uitsluitend voor dat beschermingsmiddel worden gebruikt.

b. de Gemeenschap: het grondgebied waarop het op 25 maart 1957, te Rome tot stand gekomen Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap (Trb. 1957, 74 en 91), laatstelijk gewijzigd door de op 17 en 28 februari 1986 te Luxemburg tot stand gekomen Europese Akte (Trb. 1986, 63), van toepassing is.

c. richtlijn: de richtlijn van de Raad van de Europese Economische Gemeenschappen van 21 december 1989 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der Lid-Staten inzake persoonlijke beschermingsmiddelen (89/686/EEG), (PbEG L 399).

2. Het samen met het persoonlijk beschermingsmiddel verhandelde verbindingssysteem dat het beschermingsmiddel aan een andere, externe voorziening verbindt, ook wanneer het verbindingssysteem voor de tijdsduur dat de gebruiker aan gevaren die een bedreiging voor zijn gezondheid of veiligheid kunnen vormen, is blootgesteld, niet ononderbroken behoeft te worden gedragen of meegevoerd, wordt beschouwd als integrerend bestanddeel van het beschermingsmiddel.

3. Dit besluit is niet van toepassing op:

a. persoonlijke beschermingsmiddelen specifiek bestemd voor uitsluitend beroepsmatige toepassing;

b. categorieën persoonlijke beschermingsmiddelen waarvoor bij of krachtens de wet specifieke voorschriften op het gebied van de productveiligheid zijn getroffen, die uitvoering geven aan andere richtlijnen van de Europese Gemeenschappen dan de in het eerste lid, onder c, bedoelde richtlijn alsmede wijzigingen daarvan.

c. de categorieën persoonlijke beschermingsmiddelen, genoemd in bijlage I van de richtlijn.

Artikel 2

1. Het is verboden persoonlijke beschermingsmiddelen te verhandelen, die niet voldoen aan de eisen, gesteld bij of krachtens dit besluit.

2. Het is verboden persoonlijke beschermingsmiddelen te verhandelen, anders dan met inachtneming van de voorschriften bij of krachtens dit besluit gesteld met betrekking tot de aanduiding en het bezigen van vermeldingen.

Artikel 3

Persoonlijke beschermingsmiddelen dienen zodanig te zijn samengesteld en zodanige eigenschappen te hebben, alsmede van zodanige vermeldingen te zijn voorzien, dat zij, wanneer zij behoorlijk zijn onderhouden en overeenkomstig hun bestemming worden gebruikt, geen gevaar opleveren voor de gezondheid en veiligheid van personen, huisdieren en goederen. Zij dienen daartoe te voldoen aan de in bijlage II van de richtlijn opgenomen eisen.

Artikel 4

Persoonlijke beschermingsmiddelen die voldoen aan de door Onze Minister in overeenstemming met Onze Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid aangewezen normen en die met inachtneming van de procedures, genoemd in artikel 5, zijn voorzien van het EG-merkteken, bedoeld in bijlage IV van de richtlijn, en waarvoor de EG-verklaring van overeenstemming, bedoeld in bijlage VI van de richtlijn, kan worden overgelegd, worden vermoed te voldoen aan het in artikel 3, tweede volzin, bepaalde.

Artikel 5

1. Persoonlijke beschermingsmiddelen dienen te zijn voorzien van de aanduiding, houdende het EG-merkteken, bedoeld in bijlage IV van de richtlijn.

2. De in het eerste lid bedoelde aanduiding mag uitsluitend worden gebezigd indien:

a. voor het beschermingsmiddel:

1e. een EG-verklaring van overeenstemming als bedoeld in bijlage VI van de richtlijn voorhanden is bij de fabrikant, diens in de Gemeenschap gevestigde gemachtigde dan wel, indien geen van beide in de Gemeenschap is gevestigd, de importeur die het beschermingsmiddel in de Gemeenschap op de markt brengt, en

2e. een technisch dossier als bedoeld in bijlage III van de richtlijn bij één van de personen zoals aangegeven onder 1e voorhanden is, en

3e. behoudens voor beschermingsmiddelen, bedoeld in artikel 8, derde lid, van de richtlijn, een EG-type-onderzoekverklaring is verkregen zoals bedoeld in artikel 10 van de richtlijn van een door Onze Minister in overeenstemming met Onze Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid daartoe aangewezen instantie, en

b. de vervaardiging van het persoonlijk beschermingsmiddel geschiedt met inachtneming van één van de productiecontrole-procedures, bedoeld in artikel 11 van de richtlijn, wanneer het een persoonlijk beschermingsmiddel betreft, dat wordt genoemd in artikel 8, vierde lid, onder a, van de richtlijn, dan wel;

c. wanneer het een persoonlijk beschermingsmiddel betreft dat niet wordt genoemd in artikel 8, vierde lid, onder a, van de richtlijn, voor elk vervaardigd persoonlijk beschermingsmiddel een verklaring van overeenstemming als bedoeld in bijlage VI van de richtlijn voorhanden is bij de in de Gemeenschap gevestigde fabrikant, diens in de Gemeenschap gevestigde gemachtigde, of, indien geen van beide in de Gemeenschap is gevestigd, de importeur die het beschermingsmiddel in de Gemeenschap in de handel brengt.

3. Voor een aanwijzing als bedoeld in het tweede lid, onderdeel a, 3e, en als bedoeld in de procedures, beschreven in artikel 11 van de richtlijn, komen slechts in aanmerking instanties die voldoen aan de in bijlage V van de richtlijn gestelde eisen. Onze Minister kan in overeenstemming met de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid nadere eisen stellen.

4. Als aangewezen instanties als bedoeld in het tweede lid, onder a, 3e, en als bedoeld in de procedures, beschreven in artikel 11 van de richtlijn, worden aangemerkt instanties die in het kader van de richtlijn door andere lid-staten van de Gemeenschap bij de Commissie van de Europese Gemeenschappen zijn aangemeld en waarvan de namen door

de Commissie zijn gepubliceerd in het Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen.

Artikel 6

1. De in artikel 5, eerste lid, bedoelde aanduiding moet duidelijk leesbaar en onuitwisbaar op het persoonlijk beschermingsmiddel en de verpakking zijn aangebracht.

2. Ten aanzien van persoonlijke beschermingsmiddelen mogen geen vermeldingen, voorstellingen of aanduidingen worden gebezigd welke met de in artikel 5, eerste lid, bedoelde aanduiding kunnen worden verward.

Artikel 7

1. Het Redding- en Zwemvestenbesluit (Warenwet) (Stb. 1982, 469) wordt ingetrokken.

2. Het Helmenbesluit (Warenwet) (Stb. 1975, 517) wordt ingetrokken.

Artikel 8

In het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990 (Stb. 1990, 459)¹ wordt artikel 60 vervangen door:

1. Bestuurders en passagiers van een bromfiets en een motorfiets moeten een goed passende helm dragen, die door middel van een sluiting op deugdelijke wijze op het hoofd is bevestigd en die door Onze Minister is toegelaten voor de betrokken categorie.

2. Het eerste lid geldt niet voor bestuurders en passagiers van een snorfiets.

Artikel 9

Indien één van de bijlagen van de richtlijn, waarnaar in dit besluit wordt verwezen, wordt gewijzigd dan wel indien een richtlijn zoals bedoeld in artikel 1, vierde lid, van de richtlijn wordt vastgesteld of gewijzigd, maakt Onze Minister dit bekend in de Nederlandse Staatscourant; hij vermeldt daarbij met ingang van welke datum de wijzigingen worden toegepast met betrekking tot welke persoonlijke beschermingsmiddelen.

Artikel 10

Dit besluit kan worden aangehaald als Warenwetbesluit persoonlijke beschermingsmiddelen.

Artikel 11

Dit besluit treedt in werking met ingang van 1 juli 1992, met dien verstande dat dit besluit tot 1 januari 1993 niet geldt voor persoonlijke beschermingsmiddelen die voor de datum van inwerkingtreding voor het eerst zijn verhandeld en die voor wat betreft redding- en zwemvesten voldoen aan het Redding- en zwemvestenbesluit (Warenwet) zoals dat luidde onmiddellijk voor de inwerkingtreding van dit besluit, en voor wat betreft helmen voldoen aan het Helmenbesluit (Warenwet) zoals dat luidde onmiddellijk voor de inwerkingtreding van dit besluit.

¹ Laatstelijk gewijzigd bij Koninklijk Besluit van 14 februari 1992, Stb. 100

Het advies van de Raad van State is openbaar gemaakt door terinzagelegging bij het Ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur

Tevens zal het advies met de daarbij ter inzage gelegde stukken worden opgenomen in het bijvoegsel bij de Nederlandse Staatscourant van 11 augustus 1992, nr. 153

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende Nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat daarvan afschrift zal worden gezonden aan de Raad van State.

's-Gravenhage, 24 juni 1992

Beatrix

De Staatssecretaris van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur,
H. J. Simons

Uitgegeven de *dertigste* juli 1992

De Minister van Justitie a.i.,
J. G. M. Alders

I. ALGEMEEN

1. Inleiding

Bij besluit van 21 december 1989 heeft de Raad van de Europese Gemeenschappen richtlijn 89/686/EEG betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der lid-staten van de EEG inzake de veiligheid van persoonlijke beschermingsmiddelen vastgesteld. De richtlijn kent een ruime definitie voor het begrip persoonlijk beschermingsmiddel. Hierdoor valt een groot scala van produkten onder de reikwijdte van de richtlijn, variërend van beschermingsmiddelen te gebruiken op de werkplek tot beschermingsmiddelen typisch bestemd voor gebruik in de particuliere sfeer. Hierbij kan worden gedacht aan beschermingsmiddelen te gebruiken bij het sporten, pleziervaart als ook doe-het-zelf-beschermingsmiddelen en helmen te gebruiken bij deelname aan het verkeer. De richtlijn voorziet in de veiligheid van zowel het ontwerp als de productie van persoonlijke beschermingsmiddelen.

Het voorliggende besluit op basis van de Warenwet is niet van toepassing op beschermingsmiddelen specifiek bestemd voor gebruik in de arbeidssfeer.

Voor deze categorie beschermingsmiddelen zal door de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid uitvoering worden gegeven aan de richtlijn door middel van een algemene maatregel van bestuur op basis van de ondermeer hiertoe te wijzigen Wet op de gevaarlijke werktuigen. Voor deze tweedeling van uitvoering van de richtlijn 89/686/EEG is gekozen om tot een optimale betrokkenheid van zowel beleid als toezicht van de beide ministeries met betrekking tot de onder hun verantwoordelijkheid vallende beschermingsmiddelen en daarmee samenhangende typische risicofactoren te kunnen komen.

Opgemerkt wordt dat tengevolge van bovenstaande tweedeling sprake zal zijn van een overlapping tussen de werkingssferen van de twee besluiten in kwestie. Persoonlijke beschermingsmiddelen die zowel door consumenten als in de arbeidssfeer worden toegepast, moeten voldoen aan de produkteisen van beide besluiten. Dit behoeft geen bezwaar te zijn nu de te stellen produkteisen aan de persoonlijke beschermingsmiddelen in beide besluiten identiek zullen zijn. Tussen de toezichthoudende instanties van de betrokken ministeries zullen voor deze categorie zodanige werkafspraken worden gemaakt dat ieder der instanties zich in de praktijk zal richten op die persoonlijke beschermingsmiddelen waarop zij in de praktijk het meest is afgestemd zowel qua deskundigheid als ook voor wat betreft de wijze waarop in de regel toezicht wordt gehouden. Een relevant gegeven voor dit laatste wordt onder meer gevormd door de handelskanalen waarin persoonlijke beschermingsmiddelen verkeren. Deze kanalen variëren al naar gelang het type persoonlijk beschermingsmiddel in kwestie en wijzigen zich ook in de loop der tijd. In dit verband kan bijvoorbeeld de markttuitbreiding van professionele persoonlijke beschermingsmiddelen naar de doe-het-zelf-sector worden genoemd. Deze persoonlijke beschermingsmiddelen werden in eerste instantie voor het merendeel slechts aangetroffen in het handelskanaal tussen leverancier (fabrikant) en professionele gebruiker. Meer en meer worden deze en aanverwante persoonlijke beschermingsmiddelen tevens in de handelskanalen voor de consument aangetroffen, zoals in de bekende doe-het-zelf-centra. Op deze verlegging van handelskanalen moet door het toezicht adequaat kunnen worden gereageerd. Een en ander stelt

eisen aan de flexibiliteit van het toezicht terzake. Aan beide toezichhoudende diensten zal op basis van zowel de Warenwet als de Wet op de gevaarlijke werktuigen toezichthoudende bevoegdheid worden toegekend. Aldus zullen de diensten te allen tijde in staat zijn passende, mogelijk complementaire maatregelen te treffen jegens voornoemde overlapcategorie en zullen geen leemten in het toezicht kunnen ontstaan.

In het voorliggende besluit wordt veelvuldig verwezen naar de in de richtlijn en daarbij behorende bijlagen in detail beschreven procedures welke door fabrikant of diens gemachtigde binnen de EEG in acht dienen te worden genomen, willen zij hun waren rechtmatig kunnen verhandelen binnen de EEG. Derhalve zal voor een beter begrip van het bepaalde in het besluit in het navolgende eerst worden ingegaan op inhoud en systematiek van de richtlijn.

2. Richtlijn 89/686/EEG

Richtlijn 89/686/EEG beoogt de in verscheidene lidstaten van de EEG bestaande voorschriften inzake het vereiste veiligheidsniveau van persoonlijke beschermingsmiddelen te harmoniseren om aldus het vrije handelsverkeer van deze waren binnen de Europese Gemeenschappen te bevorderen. De richtlijn draagt hiermee, gezien de daarin gehanteerde algemene definitie van het begrip persoonlijk beschermingsmiddel, in een belangrijke mate bij aan de realisatie van de interne markt in 1992. Bedoelde nationale eisen hebben niet alleen betrekking op uiteenlopende produkteisen maar betreffen ook vaak de wijze waarop door de fabrikanten moet worden bevorderd dat de door hen geproduceerde produkten ook werkelijk voldoen aan de gestelde produkteisen. Het gaat hier onder meer om procedures inzake de deponering van een technisch dossier met produkt- en produktiegegevens bij een bepaalde instantie dan wel persoon, alsmede certificeringsprocedures met betrekking tot typekeuring en de toetsing van het productieproces, dit laatste al of niet door een onafhankelijke instantie.

Richtlijn 89/686/EEG behoort tot de categorie van de zogenaamde «nieuwe aanpak»-richtlijnen. Deze categorie richtlijnen volstaat voor wat betreft het stellen van produkteisen met in algemene bewoordingen geformuleerde voorschriften. Deze voorschriften worden in de richtlijn fundamentele eisen genoemd. In richtlijn 89/686/EEG zijn zij opgenomen in bijlage II.

Aan deze eisen dienen alle in de EEG te verhandelen onder de werking van de richtlijn vallende persoonlijke beschermingsmiddelen te allen tijde te voldoen. In de richtlijn worden derhalve ten algemene geen gedetailleerde technische specificaties aangetroffen. De leidende gedachte bij deze «nieuwe aanpak» is, dat op deze wijze de voltooiing van de interne markt op snelle(re) wijze kan worden gerealiseerd. De lidstaten behoeven zich immers in hun besluitvorming met betrekking tot de vaststelling van de richtlijn niet langer het hoofd te breken over vergaand gedetailleerde technische specificaties.

Uit het bovenstaande moge duidelijk zijn, dat de fundamentele eisen naar hun aard vrij abstract zijn. Om ze «hanteerbaarder» te maken voor de justitiabele – bijvoorbeeld voor de fabrikant van de waar, maar ook voor de toezichthoudende overheid bij de beoordeling van de vraag of een waar veilig is – worden in opdracht van de Commissie van de Europese Gemeenschappen door de particuliere Europese normalisatie-lichamen CEN en CENELEC Europese geharmoniseerde normen, d.w.z. gedetailleerde technische specificaties, ontwikkeld en vastgesteld.

Ingevolge de «nieuwe aanpak» geldt voor waren welke met inachtneming van de genoemde Europese geharmoniseerde normen zijn vervaardigd, een wettelijk vermoeden dat zij voldoen aan de fundamentele eisen van de richtlijn.

Zoals gezegd, is het voldoen aan deze eisen een voorwaarde om toegang te hebben tot de EEG-markt.

Dat het hier echter om een door de autoriteiten der lid-staten weerlegbaar vermoeden gaat, vloeit voort uit de aard van de norm. Een norm beoogt immers altijd een momentopname van een veiligheidsniveau te geven, welk moment een resultaat is van particulier overleg waarin de overheid weliswaar in de regel participeert, echter geen bindende besluitvormingsbevoegdheid heeft voor wat betreft de inhoud van de vast te stellen norm.

Een lidstaat kan derhalve, indien hij van mening is dat een waar die wel met inachtneming van de Europese normen is vervaardigd, niet overeenstemt met de desbetreffende fundamentele eisen, tegen deze waar optreden.

Duidelijk moge echter zijn, dat het vervaardigen met inachtneming van Europese geharmoniseerde normen voor fabrikanten in de regel een redelijke zekerheid biedt dat zijn produkten voldoen aan de gestelde fundamentele eisen.

Complementair aan deze produkteisen introduceert richtlijn 89/686/EEG een aantal procedures welke door de fabrikant, en in bepaalde gevallen diens in de EEG gevestigde gevolmachtigde of, indien geen van beide in de EEG gevestigd is, de importeur van het beschermingsmiddel in de EEG in acht dienen te worden genomen, wil het produkt rechtmatig in de EEG verhandeld kunnen worden.

Het betreft hier voorschriften welke er toe strekken dat door genoemde personen maatregelen worden getroffen ter bevordering van de situatie dat de geproduceerde beschermingsmiddelen te allen tijde overeenstemmen met de fundamentele eisen van de richtlijn. Deze voorgeschreven maatregelen kunnen verschillen al naar gelang het ingeschatte risico waartegen een beschermingsmiddel bescherming moet geven. Voor ieder persoonlijk beschermingsmiddel moet een verklaring van overeenstemming aanwezig zijn bij één van de eerdergenoemde personen en dient bij één van deze personen tevens een technisch dossier voorhanden te zijn. De richtlijn geeft in haar bijlagen aan wat deze documenten dienen in te houden. Zo zal in de verklaring van overeenstemming onder andere moeten worden aangegeven of de Europese geharmoniseerde normen in acht zijn genomen.

Tevens dient elk persoonlijk beschermingsmiddel een EG-typekeuring te ondergaan door een daartoe aangewezen onafhankelijke instantie. Deze eis geldt niet voor beschermingsmiddelen welke bescherming beogen te bieden tegen factoren met een laag ingeschat risico. De richtlijn geeft een limitatief overzicht van de hier bedoelde factoren.

Daarnaast schrijft de richtlijn voor dat voor bepaalde categorieën in serie vervaardigde beschermingsmiddelen toezicht op het productieproces door een onafhankelijke instantie dient te geschieden. De fabrikant kan in dit verband kiezen uit twee systemen ter toetsing van het productieproces.

Het gaat hier om categorieën beschermingsmiddelen welke bescherming dienen te bieden tegen factoren met een verhoogd risico en veelal een complex(er) ontwerp kennen. In dit verband kunnen motorhelmen en de daarbij behorende vizieren worden genoemd. De richtlijn geeft in een bijlage een limitatief overzicht van bedoelde categorieën.

Voor in serie vervaardigde beschermingsmiddelen welke niet behoren tot de zojuist genoemde categorieën, schrijft de richtlijn voor dat voor elk in de handel gebracht exemplaar een, eerdergenoemde, verklaring van

overeenstemming voorhanden is bij de fabrikant, diens gevolmachtigde in de EEG of, indien geen van beide in de EEG is gevestigd, de importeur die het beschermingsmiddel binnen de EEG brengt.

Ieder persoonlijk beschermingsmiddel moet voordat tot verhandeling ervan kan worden overgegaan, zijn voorzien van het EG-merkteken. Een model van het EG-merkteken is opgenomen als bijlage van de richtlijn. Met het aanbrengen van het EG-merkteken wordt aangegeven dat persoonlijke beschermingsmiddelen voldoen aan de fundamentele veiligheidseisen van de richtlijn. Alleen dan hebben persoonlijke beschermingsmiddelen in beginsel toegang tot de EEG-markt. Het EG-merkteken mag uitsluitend worden gebezigd voor persoonlijke beschermingsmiddelen welke voldoen aan de fundamentele eisen en ten aanzien waarvan tevens de eerder genoemde voorgeschreven procedures ter bevordering van de overeenstemming van de geproduceerde beschermingsmiddelen met de fundamentele eisen van de richtlijn in acht zijn genomen.

Adviescommissie Warenwet (ACWW)

Het advies van de ACWW heeft aanleiding gegeven het besluit en de nota van toelichting op een aantal punten te verduidelijken. Het voornaamste aspect van de door de ACWW naar voren gebrachte wens om verduidelijking betref de gehanteerde definitie van het begrip persoonlijk beschermingsmiddel. Alhoewel de ACWW onderkent dat deze definitie rechtstreeks uit de richtlijn is overgenomen en dat derhalve eventuele onduidelijkheden omtrent de reikwijdte van de definitie te wijten zijn aan de richtlijn zelf, verzocht zij om in de nota van toelichting enkele voorbeelden op te nemen van producten waarop dit besluit van toepassing is. Aan dit verzoek is tegemoetgekomen, waarbij wordt opgemerkt dat genoemde voorbeelden slechts kunnen dienen als leidraad voor de reikwijdte van het besluit: zij vormen met andere woorden niet de afgrenzing van de reikwijdte van het besluit, maar zijn enkel gekozen om de diversiteit van de producten, vallende onder de werking van dit besluit, aan te tonen. Tevens wordt in dit verband gewezen op artikel 8 van de richtlijn, waarin ook enkele productcategorieën van beschermingsmiddelen worden genoemd, waarop het besluit onder andere ziet. Tevens zijn naar aanleiding van het advies enige redactionele verbeteringen doorgevoerd.

Dereguleringsstoets

Dit besluit is aan de hand van de relevante vragen van de beknopte vragenlijst, opgenomen in het Besluit Aanwijzingen inzake de toetsing van ontwerpen van wet en van algemene maatregel van bestuur (Stcrt. 1985, 18), getoetst op dereguleringsaspecten. Uit deze toetsing is gebleken dat tegen het besluit geen bezwaren bestaan vanuit dereguleringsoogpunt.

Het besluit behelst, afgezien van de gevolgen van implementatie van de richtlijn 89/686/EEG, geen uitbreiding van de huidige regelgeving op dit gebied.

In het onderstaande zal artikelgewijs worden ingegaan op de wijze waarop het besluit uitvoering geeft aan richtlijn 89/686/EEG.

II. ARTIKELGEWIJS

In het eerste lid, onderdeel a, van artikel 1, is de algemene definitie van het begrip persoonlijk beschermingsmiddel uit de richtlijn overge-

nomen. De definitie omvat vier in algemene bewoordingen vervatte categorieën waren. Door deze algemene bewoording is de reikwijdte van het besluit zeer ruim. De richtlijn aan welke het besluit uitvoering geeft, beoogt dit ook. Zij is er een van zogenaamde horizontale aard. Aldus wordt door de richtlijn in een belangrijke mate bijgedragen aan een tijdige realisatie van de interne markt. Door middel van de richtlijn worden grote en zeer diverse groepen producten in één keer geharmoniseerd.

Een verticale benadering van de totstandbrenging van de interne markt zou daarentegen vele, op zeer specifiek omschreven producten toegepaste richtlijnen vergen. Gezien het in het EEG-Verdrag neergelegde tijdspad ligt dit niet in de rede. Derhalve is gekozen voor een richtlijn welke aan de hand van algemeen geformuleerde functionele criteria in de definitie belangrijke segmenten van producten in het grensoverschrijdende verkeer regelt.

Een en ander heeft als gevolg dat de in het besluit gegeven definities niet eng moeten worden geïnterpreteerd. Zoals gezegd, zullen dan ook vele op het eerste oog zeer uiteenlopende producten onder de werking van het besluit vallen. Daarbij kan worden gedacht aan beschermingsmiddelen welke gedragen worden in het verkeer zoals valhelmen, maar ook bescherming beogende kleding voor bijvoorbeeld motorfietsrijders. Het besluit vindt echter net zo goed toepassing in de sport- en recreatiesfeer. Hierbij kan worden gedacht aan helmen voor fietsers, redding- en zwemvesten, scheenbeenbeschermers, gelaatsbeschermers e.d. Ook in de huishoudelijke sfeer zal het besluit zijn werking laten gelden, hierbij kan onder andere worden gedacht aan de doe-het-zelf-activiteiten in die sfeer. In dit kader zij tevens verwezen naar de diverse opsommingen van producten in artikel 8 van de richtlijn.

In onderdeel a van het tweede lid vinden we een belangrijke beperking van de reikwijdte van het besluit: persoonlijke beschermingsmiddelen specifiek bestemd voor uitsluitend beroepsmatige toepassing vallen niet onder de werking van dit besluit. Bewust is gekozen voor deze strikte bewoording. Professionele of semi-professionele beschermingsmiddelen welke bijvoorbeeld worden aangeboden via handelskanalen welke zich mede richten op de gebruiker in de privésfeer, zoals de doe-het-zelf-centra, vallen wel degelijk onder de werking van dit besluit, ook al zouden deze beschermingsmiddelen ook door de beroepsmatige toepasser worden gebruikt.

Uitsluitend die beschermingsmiddelen welke op zodanige wijze worden aangeboden dat mag worden aangenomen dat zij niet noch mede voor gebruik in de privésfeer zijn bestemd, zullen buiten de toepassing van dit besluit vallen.

In onderdeel b wordt aangegeven dat het besluit niet van toepassing is op categorieën persoonlijke beschermingsmiddelen waarvoor specifieke voorschriften op het gebied van de produktveiligheid bestaan welke uitvoering geven aan een EEG-richtlijn. Het betreft hier richtlijnen die dezelfde risico's omvatten als die waarop onderhavig besluit betrekking heeft, maar zich beperken tot een specifieke categorie persoonlijke beschermingsmiddelen. De bepaling beoogt er tevens in te voorzien het besluit ten aanzien van categorieën beschermingsmiddelen waarvoor na de inwerkingtreding van dit besluit bedoelde specifieke produktveiligheidsvoorschriften worden getroffen welke uitvoering geven aan EEG-richtlijnen, niet meer van toepassing te laten zijn op het moment van inwerkingtreding van die voorschriften.

In onderdeel c wordt verwezen naar bijlage I van de richtlijn houdende specifieke categorieën persoonlijke beschermingsmiddelen waarop het besluit niet van toepassing is.

De in het tweede lid genoemde verbindingssystemen worden

beschouwd als onlosmakelijk bestanddeel van een persoonlijk beschermingsmiddel.

In artikel 2 worden de voor algemene maatregelen van bestuur op basis van de per 1 augustus 1988 in werking getreden, gewijzigde Warenwet, gebruikelijke verbodsbepalingen gevonden; het is verboden persoonlijke beschermingsmiddelen te verhandelen, welke niet voldoen aan de voorschriften, bij of krachtens dit besluit gesteld.

Artikel 3 formuleert in de eerste volzin de algemene veiligheidseis waaraan alle persoonlijke beschermingsmiddelen vallend onder dit besluit, moeten voldoen. In de tweede volzin wordt ter nadere concretisering van deze eis verwezen naar de fundamentele eisen, opgenomen in bijlage II van de richtlijn.

Artikel 4 behandelt de vervaardiging van persoonlijke beschermingsmiddelen met inachtneming van de geharmoniseerde Europese normen. Indien en voor zover beschermingsmiddelen overeenstemmen met deze normen en overeenkomstig de procedures, genoemd in artikel 5, zijn voorzien van het EG-merkteken, hebben zij het wettelijk vermoeden te voldoen aan de fundamentele eisen van bijlage II van de richtlijn. Aldus leveren deze normen voor fabrikanten een handzame leidraad bij de vervaardiging van veilige beschermingsmiddelen. Ook voor de toezichthoudende diensten van de overheid hebben deze normen hun betekenis. In de regel zal een persoonlijk beschermingsmiddel dat geheel in overeenstemming met de normen is vervaardigd, geen aanleiding tot optreden van genoemde diensten geven. Anders gezegd, de overheid zal bij een dergelijke vervaardiging van de veronderstelling uitgaan dat het beschermingsmiddel in beginsel veilig is. Een en ander betekent echter niet, zoals ook al eerder is uiteengezet, dat nimmer tegen een dergelijk middel zal worden opgetreden: ook met bedoelde normen in overeenstemming vervaardigde middelen kunnen onveilig blijken te zijn. De door de Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur in overeenstemming met de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid aan te wijzen normen zullen de Nederlandse normen, houdende de geharmoniseerde Europese normen zijn. Deze Nederlandse normen worden door het Nederlands Normalisatie-instituut uitgegeven.

Ingevolge het eerste lid van artikel 5 dienen persoonlijke beschermingsmiddelen, alvorens zij worden verhandeld, te zijn voorzien van het EG-merkteken. Een beschrijving van dit merkteken is opgenomen in bijlage IV van de richtlijn. Alvorens het EG-merkteken voor het persoonlijke beschermingsmiddel mag worden gebezigd, dient krachtens het tweede lid aan een aantal voorwaarden te zijn voldaan door de in dit lid genoemde personen. Zo dient ingevolge onderdeel a van deze bepaling voor het desbetreffende beschermingsmiddel een verklaring van overeenstemming als bedoeld in bijlage VI van de richtlijn voorhanden te zijn bij de fabrikant, diens in de EEG gevestigde gemachtigde dan wel, indien geen van beide in de EEG gevestigd is, de importeur die het beschermingsmiddel binnen de EEG in de handel brengt. Tevens dient bij bedoelde persoon een technisch dossier als omschreven in bijlage V van de richtlijn aanwezig te zijn en dient een EEG-typekeuringsverklaring als bedoeld in artikel 10 van de richtlijn te zijn verkregen van een door de Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur in overeenstemming met de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid daartoe aangewezen onafhankelijke keuringsinstantie. De EEG-typekeuringsverklaring is niet vereist voor persoonlijke beschermingsmiddelen welke bescherming beogen tegen factoren met een laag risiconiveau. Deze factoren zijn limitatief opgesomd in artikel 8, derde lid, van de richtlijn.

Tenslotte dient ingevolge onderdeel b de vervaardiging van het desbetreffende beschermingsmiddel te geschieden met inachtneming van één van de productiecontroleprocedures opgenomen in artikel 11 van de richtlijn, indien het gaat om een beschermingsmiddel als bedoeld in artikel 8, vierde lid, onder a, van de richtlijn. In deze bepaling wordt een limitatieve opsomming gegeven van categorieën beschermingsmiddelen welke dienen ter bescherming tegen factoren met een hoog risico-niveau en complex ontwerp. Bedoelde productie-controleprocedures strekken er toe te bevorderen dat de geproduceerde beschermingsmiddelen overeenstemmen met de eisen in bijlage II van de richtlijn. In onderdeel A van artikel 11 van de richtlijn gaat het daarbij om een controle-systeem waarbij een door de Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur in overeenstemming met de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid daartoe aangewezen en door de fabrikant gekozen instantie, door middel van steekproefsgewijze monsterneming controleert of de vervaardigde beschermingsmiddelen voldoen aan de eisen van bijlage II van de richtlijn. Zo de bedoelde instantie constateert dat dit niet het geval is, doet zij daarvan mededeling aan de Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur en de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

In onderdeel B van artikel 11 van de richtlijn is sprake van een door een door de Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur in overeenstemming met de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid aangewezen en door de fabrikant gekozen instantie, welke het kwaliteitssysteem van de fabrikant goedkeurt. Een kwaliteitssysteem is een samenhangend stelsel van voorschriften en procedures, welke de fabrikant hanteert binnen zijn bedrijfsvoering om onder andere te komen tot produkten welke voldoen aan de daaraan gestelde eisen; in dit geval de eisen van bijlage II van de richtlijn.

De bedoelde instantie zal moeten nagaan of het systeem van de fabrikant afdoende is. Is zij dit van mening, dan zal zij aan de fabrikant een verklaring, houdende een goedkeuring van het kwaliteitssysteem, afgeven (certificaat). In onderdeel B wordt een aantal voorschriften gegeven, waaraan de bedoelde instantie zich in het kader van de beoordeling van het kwaliteitssysteem zal moeten houden. Tevens zal de instantie inspecties moeten houden om te controleren of de fabrikant het goedgekeurde systeem ook daadwerkelijk nakomt.

De fabrikant heeft keuzevrijheid: hij mag kiezen voor de procedure onder A óf voor de procedure onder B. Voor beschermingsmiddelen welke niet genoemd worden in artikel 8, vierde lid, onder a, van de richtlijn, geldt ingevolge onderdeel c een lichtere procedure, bij de vervaardiging in acht te nemen. Voor elk vervaardigd middel dient een – eerdergenoemde – verklaring van overeenstemming als bedoeld in bijlage VI van de richtlijn voorhanden te zijn bij de fabrikant, diens in de EEG gevestigde gemachtigde of, indien geen van beide in de EEG is gevestigd, de importeur die het beschermingsmiddel binnen de EEG op de markt brengt.

De in het bovenstaande verband meergenoemde deskundige onafhankelijke instanties zijn instanties welke door de overheid bij de Commissie van de Europese Gemeenschappen in het kader van deze richtlijn zijn aangemeld.

De lidstaten dienen daarbij de criteria in bijlage VII van de Richtlijn in acht te nemen, die onder meer betrekking hebben op de vereiste onafhankelijkheid en deskundigheid van de aan te melden instanties. De criteria van bijlage VII hebben een uitwerking gekregen in geharmoniseerde Europese normen (EN-45000-serie).

Instanties die kunnen aantonen dat zij voldoen aan de relevante EN-45000-normen, worden geacht in overeenstemming te zijn met de criteria volgens bijlage VII.

Aan het bovenstaande wordt in het besluit uitvoering gegeven door de Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur de desbetreffende instanties te laten aanwijzen.

Dergelijke aanwijzingen zullen geschieden in overeenstemming met de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, die, zoals in de inleiding reeds is vermeld, door middel van een algemene maatregel van bestuur op basis van de Wet op de gevaarlijke werktuigen uitvoering geeft aan de richtlijn voor wat betreft persoonlijke beschermingsmiddelen die bestemd zijn voor het gebruik in de arbeidssfeer. Hiermede wordt bereikt dat de aanwijzingen door het Ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur en het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid op het gebied van persoonlijke beschermingsmiddelen op elkaar worden afgestemd.

Aan te wijzen instanties zullen ten minste moeten aantonen, dat ze voldoen aan de vereisten van de geharmoniseerde Europese normen (EN-45000-serie), hetgeen kan blijken uit een erkenning van de Raad voor de Certificatie of STERLAB.

De Ministers van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur en van Sociale Zaken en Werkgelegenheid zullen, waar efficiënt en mogelijk, een dergelijke erkenning verlangen, voordat tot een aanwijzing wordt overgegaan. Door middel van deze opzet wordt bewerkstelligd dat de na aanwijzing door de Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur door hem aan de Commissie van de Europese Gemeenschappen gemelde instanties, voldoen aan de in bijlage VII van de richtlijn gestelde criteria. Aan de door voornoemde minister aangewezen instanties worden gelijkgesteld de door de andere lid-staten in het kader van deze richtlijn bij de voornoemde commissie aangemelde instanties.

Artikel 6 geeft voorschriften inzake het aanbrengen van het EG-merkteken en verbiedt vermeldingen welke met dit merkteken kunnen worden verward.

Bij artikel 7 worden het Redding- en zwemvestenbesluit (Warenwet) en het Helmenbesluit (Warenwet) ingetrokken. De in deze besluiten neergelegde nationaal bepaalde voorschriften inzake de veiligheid van de daarin beschreven beschermingsmiddelen worden vervangen door de in onderhavig besluit neergelegde Europeesrechtelijke voorschriften. Voor redding- en zwemvesten heeft dit onder meer de volgende consequenties. Het onderscheid tussen redding- en zwemvesten komt gelet op de Europese geharmoniseerde normen te vervallen. Er zal in de toekomst sprake zijn van drie klassen reddingvesten met specifieke toepassingsgebieden afhankelijk van de voorziene gebruiksomstandigheden. De veiligheidsniveaus zijn hierop afgestemd. Daarnaast is in een categorie drijf-hulpmiddelen voorzien. Voor deze producten zal tevens een preventief keuringsregiem gelden.

Opgemerkt dient te worden dat de richtlijn toestaat dat bepaalde typen reddingvesten pas hun drijfvermogen krijgen nadat ze met de mond zijn opgeblazen. Dit betekent dat, in tegenstelling met het bepaalde in het Redding- en zwemvestenbesluit, ingevolge voorliggend besluit producten als reddingvesten mogen worden verhandeld ook al bieden zij slechts bescherming bij het in bewusteloze toestand te water geraken indien zij van te voren voldoende zijn opgeblazen.

Ter voorkoming van dubbele wetgeving is besloten de goedkeuring van helmen uit het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990 over te brengen naar het Warenwetbesluit persoonlijke beschermingsmiddelen. Inhoudelijk zullen er geen wijzigingen plaatsvinden. De goedkeuring van helmen geschiedt immers op basis van reglement 22: «Uniform provisions concerning the approval of protective helmets for drivers and

passengers of motorcycles» behorende bij het Verdrag betreffende het aannemen van eenvormige goedkeuringsvoorwaarden en de wederzijdse erkenning van uitrustingsstukken en onderdelen van motorvoertuigen, gesloten te Genève op 20 maart 1958 (Trb. 1959, 83). Artikel 8 strekt hiertoe.

In het besluit wordt gebruik gemaakt van een zogenaamde dynamische verwijzing naar de (bijlagen van de) richtlijn 89/686/EEG. Voor deze methodiek is om wetgevings-economische redenen gekozen. Voorziene wijzigingen van de bijlagen in de richtlijn zullen niet behoeven te leiden tot aanpassing van voorliggend besluit. Om kenbaarheidsredenen en redenen van rechtszekerheid wordt in artikel 9 o.a. bepaald dat wijzigingen van de bijlagen van de richtlijn 89/686/EEG worden bekendgemaakt in de Staatscourant met een inwerkingtredingsdatum.

In artikel 11, tweede lid, wordt voorzien in een overgangsregiem voor persoonlijke beschermingsmiddelen welke reeds op de markt zijn op het moment dat dit besluit in werking treedt. Deze beschermingsmiddelen mogen nog tot 1 januari 1993 worden verhandeld, waarbij voor bromfiets- en motorhelmen en redding- en zwemvesten geldt, dat deze dan wel dienen te voldoen aan het bepaalde in de zojuist genoemde besluiten op basis van de Warenwet zoals deze luiden onmiddellijk voor de inwerkingtreding van onderhavig besluit. Genoemde termijnen vloeien voort uit de bepalingen terzake van de richtlijn.

III. TRANSPONERINGSTABEL

In onderstaande tabel wordt aangegeven op welke wijze de richtlijn 89/686/EEG is omgezet in het besluit.

Concordantie-tabel Warenwetbesluit Persoonlijke beschermingsmiddelen

Richtlijn 89/686/EEG	Warenwetbesluit
artikel 1	artikel 1
artikel 2	artikel 2 jo. artikel 3
artikel 3	artikel 3
artikel 4	persoonlijke middelen die voldoen aan dit besluit mogen verhandeld worden.
artikel 5	artikel 4 en artikel 5, eerste, tweede en derde lid.
artikel 6	procedure-regels inzake leemten in geharmoniseerde normen: behoeven geen uitvoering in besluit.
artikel 7, eerste lid, eerste volzin. Overige leden	artikel 2 jo. artikel 17 e.v. Wet Economische Delicten. procedure-regels: behoeven geen uitvoering.
artikel 8	artikel 5, tweede en derde lid.
artikel 9	artikel 5, vierde en vijfde lid.
artikel 10	artikel 5, tweede lid, onder a, ten derde.
artikel 11	artikel 5, tweede lid, onder b.
artikel 12	artikel 5, tweede lid, onder c.
artikel 13	artikel 5, eerste lid, artikel 6.
artikel 14	algemene beginselen van behoorlijk bestuur: behoeft geen uitvoering in dit besluit.
artikel 15	behoeft geen uitvoering in dit besluit.
artikel 16	artikel 11.

De Staatssecretaris van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur,
H. J. Simons